

Welke utiliteitsgebouwen (delen) zijn energielabelplichtig?

Een utiliteitsgebouw moet op een mutatiemoment (verkoop, verhuur of oplevermoment) voorzien zijn van een energielabel. Het energielabel is verplicht bij gebouwen met de volgende gebruiksfuncties of een combinatie van deze gebruiksfuncties: kantoor, gezondheidszorg (klinisch en niet-klinisch), bijeenkomst, onderwijs, sport (verwarmd en matig verwarmd), logies, cel en winkelfunctie. Uitzonderingen hierop zijn:

Het is wel toegestaan om, als er een van de eerdere genoemde labelplichtige gebruiksfuncties aanwezig is, van de hierboven genoemde uitzonderingen een energielabel op te stellen, het is echter geen verplichting.

Gebouwen met alleen een industriefunctie zijn ook niet verplicht om in geval van een mutatie een energielabel te hebben. Gebouwen waarin naast de industriefunctie ook een andere wel energielabelplichtige gebruiksfunctie aanwezig is, geldt alleen een verplichting voor de labelplichtige delen als het gebruiksoppervlakte van het labelplichtige deel (of combinatie van de gezamenlijke labelplichtige gebruiksfuncties) groter is dan 50 m². De kantoren van 40 m² (gezamenlijk gebruiksoppervlakte) in een industriehal zijn dus niet labelplichtig. Het kantoor- en een onderwijsfunctie (gezamenlijk gebruiksoppervlakte kantoor- en onderwijsfunctie van 55 m²) in of bij een industriegebouw zijn wel labelplichtig.

Hieronder worden een aantal voorbeelden gegeven van de verschillende voorkomende ruimten in een gebouw en tot welke gebruiksfunctie deze ruimten behoren en of ze daarmee labelplichtig zijn. In tabel 2 zijn er nog meer voorbeelden gegeven van de verschillende gebruiksfuncties.

- Monumenten zoals bedoeld in de monumentenwet of in de provinciale of gemeentelijke monumenten verordening;
- alleenstaande gebouwen met een gebruiksoppervlakte kleiner dan 50 m²;
- een gebouw dat in gebruik is voor erediensten en/of religieuze activiteiten (kerk en/of moskee);
- een gebouw dat onteigend is en vervolgens wordt gesloopt;
- een tijdelijk gebouw met een gebruiksduur van maximaal 2 jaar;
- een gebouw waar geen energie gebruikt wordt om het binnenklimaat te regelen (trekkershut of gite).

Tabel 1: voorbeelden

Gebouw	Ruimte	gebruiksfuncties	Energielabel plichtig
Garage	werkplaats	industrie	Nee
	showroom	winkel	Ja
	kantoor	kantoor	Ja
Beroepsschool	leslokalen	onderwijs	Ja
	docentenkamer	onderwijs	Ja
	kantoren	onderwijs	Ja
	gymzaal	sport	Ja
	werkplaats en laboratoria ¹	industrie	Nee
	aula	bijeenkomst	Ja
Restaurant	zitgedeelte restaurant	bijeenkomst	Ja
	keuken	industrie	Nee
	kantoor	kantoor	Ja
Ziekenhuis	zalen voor patiënten	gezondheidszorg	Ja
	operatiekamer	gezondheidszorg	Ja
	restaurant	bijeenkomst	Ja
	algemene keuken (daar waar de maaltijden voor de patiënten worden bereid)	industrie	Nee
	keukentje op afdeling	gezondheidszorg	Ja
	entree	gezondheidszorg	Ja
	kantoren	kantoren	Ja
Supermarkt	winkel	winkel	Ja
	opslagruimte winkel	winkel	Ja
	kantoor	kantoor	Ja

1 een werkplaats en/of laboratorium hebben een industriefunctie en zijn daarmee niet energielabel plichtig. De ruimte waarin de laboratoria en/of werkplaatsen zijn gelegen worden niet in de gebouwindeling meegenomen er dient alleen te worden nagegaan of deze ruimten als verwarmd of onverwarmd moeten worden beschouwd.

Tabel 2: Gebruiksfuncties en aanwijzingen welke ruimten het betreft

Gebruiksfuncties	Aanwijzingen¹
Bijeenkomstfunctie	
Zonder alcohol gebruik	Vergaderzalen in een congrescentrum, bijeenkomstruimte in een kerk ¹ , bijeenkomstruimte in een wijkgebouw, bioscoopzaal, theaterzaal, schouwburgzaal, cursusruimte, vergaderruimten, tentoonstellingsruimten, museumzalen, kinderverblijven in een kinderdagverblijf, kinderopvangruimte van een crèche, tribune in een sportgebouw, bibliotheekruimte, expositieruimte, aula in een school, ruimte voor kaart- en bordspelen.
Met alcohol gebruik (ruimten die dienen te voldoen aan het 'besluit eisen inrichtingen Drank- en Horecawet')	foyer in een theater, speelruimten in een casino, café, eetzaal van een restaurant, kantine van een sportclub, dansruimten in een discotheek, foyer in een schouwburg,
Celfunctie ³	<i>Opmerking 1: entrees in utiliteitsgebouwen hebben geen bijeenkomstfunctie, m.u.v. een foyer in theaters en bioscopen</i>
Gezondheidszorgfunctie	Gevangenis- of een politiecel, kamer in een tehuis voor dwangmatige verpleging, cel op een station
- Bedgebied (Klinisch)	Ruimten met bedgebonden patiënten in een: ziekenhuis/verpleegtehuis/psychiatrische inrichting/gezinsvervangend tehuis voor verstandelijk gehandicapten
- Ander verblijfsgebied(Niet-klinisch)	Ruimten voor de behandeling van niet-bedgebonden patiënten in een: ziekenhuis, verpleegtehuis, psychiatrische inrichting, gezinsvervangend tehuis voor verstandelijk gehandicapten, medisch centrum, polikliniek, praktijkruimte van huisarts/fysiotherapeut/ tandarts/ dierenarts, dierenkliniek, operatiekamer, ruimten in een woonzorgcomplex, ruimten in een bejaardentehuis (ook woongedeelte) of een verzorgingstehuis (ook woongedeelte)
Industriefunctie ²	Werkplaats, magazijn van een fabriek, fabrieksruimte, opslagruimte in een pakhuis, stal van een boerderij, opslagloods, tuinbouwkas, koel- of vrieshuis, muziekstudio, grootkeuken (bijvoorbeeld van een restaurant of ziekenhuis), werkplaats in een garage en een werkplaats in een brandweerkazerne
Kantoorfunctie	Kantoorruimten in gebouwen, bijvoorbeeld kantoorruimten in een accountantsbureau, administratiekantoor, advocatenkantoor, bankgebouw, gemeentehuis, bedrijfsverzamelgebouw of school, kantoorruimte bij een winkel, kantoorruimte aan een woning, kantoorruimte in een politiebureau, kantoorruimten in brandweerkazerne
Logiesfunctie zijnde een logiesgebouw	Slaapverblijven in hotels, motels, pensions of asielcentra, slaapruiden in opvangcentrum voor tijdelijk verblijf van mensen, slaapverblijven in een brandweerkazerne
Logiesfunctie niet zijnde een logiesgebouw	Ruimten in zomerhuisje/vakantiehuis (worden als woningen beschouwd)

Onderwijsfunctie	Klaslokaal in een schoolgebouw, collegezaal van een universiteit, zalen voor projectonderwijs, leraren/docentenkamers
Sportfunctie	Zwemzaal in een zwembad, gymnastieklokaal, sportruimte in een sporthal, sportruimte in een fitnesscentrum, gedeelte om te bowlen bij een bowlingbaan, biljartzaal, kleedruimte- en doucheruimte bij sport, Tennishal, squashbaan in een squashhal, baan voor indoorkarting, manege, overdekte wielervedbaan, boulodrome (overdekte jeu de boulesbaan), raquetbalbaan, bokszaal, schietbaan, overdekte rolschaatsbaan
Winkelfunctie	Alle winkelruimten in een winkel of winkelcentrum (ook kantoorachtige functie zoals een reisbureau of makelaarskantoor in een winkelcentrum), winkelgedeelte in een supermarkt, pedicure, reisbureau, bordeel, kapsalon, apotheek, stationsloket, verkoop bij een tankstation, showrooms
Overige gebruiksfunctie ²	Trafohuisje, telefooncel, parkeergarage, tuinbouwkas bij woning (niet beroepsmatig), sanitair gebouw op een camping, wachtlokaal voor passagiers op een station, bushokje

1 Aanwijzingen in de bovenstaande tabel zijn niet uitputtend

2 Niet verplicht om een energielabel bij verkoop of verhuur te hebben

3 Celfunctie dient beschouwd te worden als logiesfunctie.